СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLV. Ч. 302. Джерзі Ситі, Н. Дж., середа, 29-го грудня 1937. No. 302. Jersey City, N. J., Wednesday, December 29, 1937 VOL. XLV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ЖАХЛИВЕ ЗАДОВЖЕННЯ КРАЮ

ОЛБАНІ. — Спеціяльний комітет прослідкував податкове задовження краю. На основі статистичних даних цей комітет прийшов до висновку, що нюйорський стейт має таких податкових залеглостей близько 12 біліонів (міліярдів) долярів. На кожну родину в нюйорському стейті припадає $3,000 довжних федеральних, стейтових і льокальних податків. Коли федеральний, стейтовий і міський уряд буде далі в той спосіб господарити, твердив комітет, то остаточно доведе або до уневажнення цього задовження, що відібється теж на широкому загалові, або доведе до інфляції. Супроти цього комітет подав раду, щоб адміністрація не розпочинала ніяких підприємств на конто тих податків, які щойно прийдуть, тільки повинна орудувати тими грішми, що в данім моменті має до розпорядимости.

ЮНІЇ ПРОТИ ОБНИЖКИ МОЛОКА.

НЮ ЙОРК.—Юнія розвожувачів молока загрозила страйком кільком незалежним компаніям, які пару днів тому розпочали продаж молока три центи дешевше на фляшці від інших компаній. Юнія закинула тим незалежнім компаніям, що вони, хоч і продають дешевше молоко, то зате недоплачують робітникам. Також юнія внесла прохання до комісара здоровля Райса, щоб він провірив, чи те молоко з гиґієнічних оглядів відповідає своїм вимогам.

В КОНҐРЕСОВИХ КРУГАХ ОДОБРЮЮТЬ БОРОТЬБУ З МОНОПОЛЯМИ.

ВАШИНҐТОН. — У конґресових кругах одобрено гостру критику монопольної політики великих американських підприємств, яку виголосив через радіо заступник головного прокуратора, Джексон. Виходить, що колиб Рузвелт хотів звести боротьбу з монопольними компаніями, то він дістав би від конґресу скорше піддержку, ніж у своїй дотеперішній політиці. Джексон закидає монопольним компаніям, що через захланність вони тримали високі ціни на продукти й у висліді зменшували консумцію, що вкінці ще більше збільшувало безробіття.

КРАВЕЦЬКА ЮНІЯ НЕЗАДОВОЛЕНА З РОЗКОЛУ В РОБІТНИЧОМУ ПРОВОДІ.

НЮ ЙОРК. — Кравецька юнія, що має 275,000 членів і досі була дисциплінованим членом К.П.О., висказала у свому орґані „Джостис" незадоволення з приводу цього, що переговори між Ґріном і Луїсом розбилися. Вину за те розбиття юнія скидає на предсідника К.П.О., Джана Луїса, та каже, що сварка між тими двома головними галузями робітничого руху дуже зле відобеться на долі робітників.

СКІЛЬКИ ЗГИНУЛО В АМЕРИЦІ ЛЮДЕЙ У ЧАСІ РІЗДВА.

НЮ ЙОРК. — У часі Різдвяних Свят в Америці згинуло більше людей від ріжних випадків, душогубств і самогубств, ніж у японсько-китайській, чи еспанській війні в цьомуж часі. Всіх людей в Америці згинуло за той один день 500. У тому числі було найбільше автомобільних випадків. Але було також чимало смертних випадків через вогонь, зачадження, затруїння. А далі було 30 випадків душогубств і 14 самогубств.

ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ТЕОРІЮ ДАРВІНА.

ІНДІЯНАПОЛІС. — На зїзді вчених, що тепер відбувається в цьому місті, видвигнено теорію, на основі якої збивається теорію англійського вченого Дарвіна, котрий сказав, що всі живучі сотворіння на світі з вищого приказу мусять зводити між собою безнастанну боротьбу, щоб шляхом цеї боротьби удосконалюватися. Лиш той переживає цю боротьбу, хто є найсильніший і найспосібніший, говорив Дарвін, Тепер учені твердять, що етичні вартості також грають величезну, а хто зна, чи не головну ролю в цій боротьбі, і не конче мусять перемагати ті, сотворіння, що є найспосібніші до фізичної боротьби, але також ті, що мають глибокі етичні вартості.

ЗАШИЛИ ЙОМУ СЕРЦЕ І ВІН УТІК ЗО ШПИТАЛЮ.

КЕРНІ (Ню Джерзі). — До місцевого шпиталю привезли молодого неґра Томаса, якому хтось пробив ножем серце, залишаючи відломаний кінець ножа в серці. Томас не вмер від цього. Лікарі зробили йому операцію, добули кінець сталі і зашили рану в серці. Коли привезли його до шпитальної кімнати, він полежав трохи, а потім зірвався на ноги і, вискочивши крізь вікно, наче навіжений побіг у сорочці в поле. Ще досі його не знайшли.

ДІСТАВ 90 ДНІВ АРЕШТУ, БО НЕ ОГРІВАВ ЯК СЛІД ДОМУ.

ЮНІОН СИТІ (Ню Джерзі). — Бенджемін Нюман, власник місцевого мешкального дому, дістав три місяці арешту за те, що не хотів огрівати в своїм домі мешкань, хоч льокатори жалілися, що їм студено.

СВІТ В ОБРАЗКАХ

ЗАСУДЖЕНІ ЗА БЕЗПРАВНУ БОРОТЬБУ.

Частина групи майнерів, що ставали на суд у Спрінґфілді, Іліной, обвинувачені за участь у юнійній боротьбі в роках 1932—1935. Декотрих з них засуджено на 4-літню вязницю та високі грошеві кари. На образку (зліва направо) обвинувачені: Джек Тейлор, Вилйєм Кромптон, Джан Шнайдер і Вилйєм Томпсон та шериф Ерл Евенс.

СТРАШНИЙ ХАОС У КИТАЮ.

Ще забере принаймні рік, заки Японія могтиме тягнути якісь користи з Китаю. Покищо куди не поступить японська армія, всюди зустрічає крайню нужду і сотки тисяч утікачів, що буквально гинуть з голоду. А по селах бушують банди, що забирають селянам останнє добро.

НАХАБСТВО ПРОТИУКРАЇНСЬКОЇ КОНКУРЕНЦІЇ.

За жовківською рогачкою у Львові хлопець з української кооперативи „Кома" роздавав на вулиці реклямові летючки. Це так не подобалося жидівським конкурентам, що вони хлопця побили, а летючки понищили. Розуміється, що за те виновники відповідатимуть перед судом. Слід тільки натаврутати нахабство протиукраїнської конкуренції. Як відомо, місце біля т. зв. жовківської рогачки це дуже рухливий торговельний ринок, причому покупцями є майже самі українські селяни. До тих селян якраз узурпують собі право місцеві купці жиди, виходячи із заложення, що українська крамниця українському селянинові товару продавати не може.

БЛІХЕР-ҐАЛЕН „ЧУДЕСНО" УРЯТУВАВСЯ.

Командант советської далеко-східньої армії, маршал Бліхер (правдиве назвище Ґален) недавно тому мало не пожив смерти. Хтось всипав отрути в його обід. На своє щастя Бліхер тої днини нездужав на живіт і не явився на обіді. Від отрути згинули кілька старшин з його штабу.

МОРД І САМОГУБСТВО КОМУНІСТА.

У Томашеві комуніст, що ненадійно вийшов з вязниці, 26-літній Ян Малецкі, підрізав горло своїй братовій, 24-літній Софії Малецкій. Опісля вбивник позбавився життя, протинаючи собі бритвою жили.

ПОМЕР НЮТОН БЕЙКЕР.

На Різдвяні Свята помер у Клівленді Нютон Бейкер, що був у часі війни секретарем військових справ. З приводу його смерти найпередовіші провідники Америки висказали свій жаль, кажучи, що в його смерті Америка втратила великого провідника.

ДІТИ СТРУЇЛИСЯ ОТРУТОЮ ДЛЯ ЩУРІВ.

Двоє малих дітей Михайла Скоблинюка у Вінніпеґу наїлися отрути для щурів, яку знайшли в заулку коло своєї хати, і обоє заплатили за це своїм життям. Дволітня дівчинка вмерла перед полуднем. Пятьлітнього хлопчика забрано до шпиталю аж другого дня, але й він умер, помучившися ще кілька днів. Видна річ, що хлопчик зїв менше отрути. Його може й булоб удалося врятувати, якби він був відразу признався, що також їв отруту, одначе він мовчав і признався аж тоді, коли вхопили його корчі.

АРХИТВІР ПІД ОХОРОНОЮ.

В амстердамському „Рійксмузею" зберігається архитвір Рембрандта, т. зв. „Нічний ронд". Картина, що мала бути збірним портретом амстердамського стрілецького братства, а під кистю ґенія стала архитвором малярства всіх віків, зберігається з особливою печаливістю. Вона не висить на стіні, але стоїть посередині в спеціяльній шталюдзі. Картини не вільно доторкнутись, а хтоб на це поважився, то впровадить у рух сотку алярмових дзвінків. Колиж натиснути відповідний ґудзик, то картина вмить ховається під музейною долівкою й поволі зїздить до забезпеченої перед стрільнами й вогнем металевої шафи. Коли треба, то потиснення ще одного ґудзика занурює шафу в воді. Одним словом, нема небезпеки, що моглаб загрозити архитворові мистця, що, до речі, помер у чорних злиднях.

НАСТРАШИЛА ШОФЕРА ФЛЯЩИНОЮ ВІД ПЕРФУМИ.

19-літня Реіна Белянжер з Отави хотіла конче дістатися до Монтреалу, де арештовано за грабунок її жениха Рішера. Вона покликала таксівку і коли всіла позаду шофера, притулила йому до карку шийку фляшинки з перфуми та сказала, щоб завіз її до Монтреалу, бо вбє його. Наляканий шофер пустився в дорогу. В половині дороги казала йому стати. Шофер відразу пустився втікати, не зважаючи на погрози дівчини, що буде стріляти. І певно, що булаб стріляла, якби була мала з чого, одначе з фляшини з перфуми не могла стрілити. Остаточно це й допровадило до її арештування на дорозі.

БІЙКА ПІДЧАС ПОХОРОНУ.

У Станиславові помер професор інж. Фрідріх Шворм, німець по національності. Померлий брав діяльну участь у житті німецької кольонії й був членом молодо-німецької партії (ґітлерівці). Довший час працював як учитель-іструктор у жидівській професійній школі. У похороні взяли участь учні цеї школи й німці. Перед брамою евангельського цвинтаря кільканацять німців кинулися на жидів, щоб примусити їх вийти. Коли жиди всетаки ввійшли на цвинтар, зчинилася бійка. Інтервеніювала поліція. Кількох німців арештували.

БУДИЛЬНИКИ ЗРАДИЛИ.

Цікава, хоч і комічна рівночасно подія трапилася цими днями на польсько-німецькому кордоні. Німецьким поїздом їхали до Польщі дві добродійки, що намагалися перепачкувати 50 будильників німецького виробу. Саме у хвилині, коли поїзд приїхав на кордонну стацію, нараз у клунках обох пань почало нагло дзвонити. Це всі 50 будильників дзвонили нараз, наче на яку команду. Дзвонення почула митна сторожа, що й сконфіскувала будильники.

КУДИ НЕ ГЛЯНЬ, „БУРЖУАЗНІ НАЦІОНАЛІСТИ"

ЛЬВІВ. — „Діло" подає з преси в Україні під Советами цілу низку цитатів, з яких виходить, що там далі не перестають нарікати на українські „націоналістичні елементи", що беруться „посіяти ворожнечу між українською культурою та братньою культурою великого російського народу".

В кінематоґрафії.

Виходить, що навіть у кінематоґрафії советської України орудували „ріжні Хвилі, Ткачі, Ореловичі та їм подібні націоналістичні вишкребки", що то понасаджували на провідних посадах „ідейних нащадків Курбаса і Хвильового".

Виставляли українських ґероїв.

Советська преса нарікає, що ті „вороги народу" намагались „перекручувати історію", бо українські ґерої, орґанізатори селянських повстань, що їх виставляють на екрані, набирають „жовто-блакитного націоналістичного кольору". Осв таке зробили ці „вороги народу" з виставою „Кармелюка". Вони навіть „протаскували націоналістичну контрабанду" у фільму „Охоронець Музею", а потім намагалися зробити те саме у фільмі „Ґнат Голий". Далі, витрачено даремне 600,000 карбованців на фільму „Директор", бо виявилося, що у тій фільмі виведено позитивними героями українців, а неґативними — росіян. Через ту „зухвалу вихватку проти братнього російського народу" прийшлося фільму переробльовати наново. Те саме сталося з фільмою „Квітуча Україна", яку з подібних причин прийшлося робити наново, витративши дармо пів міліона карбованців. А все через „ворогів народу" — українських націоналістів. Так пишуть советські ґазети.

НЕ ДАЛИ НІ ОДНОГО СОТИКА НАШИМ СТУДЕНТАМ.

ВАРШАВА. — У Варшаві є понад 150 українських студентів. Як відомо, польська влада не дозволила на орґанізацію українського товариства допомоги студіюючій молоді, виходячи з того заложення, що про таку допомогу дбає польське товариство. Тепер українська молодь у Варшаві оголошує, що вона не дістала ні одного сотика допомоги, і то допомоги правної, яка їй належиться, а не якоїсь добровільної, з чиєїсь ласки. Молодь оголошує польською мовою всі відмовні рішення на доказ правдивого відношення до неї польської влади і польських шкільних властей.

ВИЙДЕ ДОКАЗ РУЇНИ ЛІТЕРАТУРИ ПІД БОЛЬЩЕВИКАМИ.

МОСКВА.—„Інтернаціонале Літератур", німецький журнал, що виходить у Москві, почав друкувати хроніку советської літератури за її двацятьліття. Буде там певно й українська література.

„З ПЄСЬНЬОМ ПО КРАЮ".

ЛЬВІВ. — Під таким заголовком передавало львівське радіо пісні з Волині. І як таку пісню, передано відомого композитора С. Людкевича „Черемоше, брате мій" на слова Б. Лепкого. Де Черемош, а де Волинь! І таке діється у Львові з піснею, яка фіґурує на ріжних концертових програмах і яка є на плитах таких співаків як Модест Менцінський.

ВЗЯЛИ КНЯЗЯ ПІД КУРАТЕЛЮ.

ВАРШАВА. — Від довшого часу має Польща сензаційний скандал. Князь Михайло Радзівіл, якому доходить сімдесятка, задумав одружитися з молодою жидівкою Сухестов, що згодилася перейти на католицизм, а коли її не приняли до католицизму, на православя, а коли потім це уневажнено, перейшла до православного народового польського костела. Потім обидвоє, себто князь і Сухестов, десь зникли. Тепер суд настановив над князем опікуна, яким став ґраф Хлаповскі, бувший польський амбасадор до Франції.

ПРОПАДАЮТЬ СКАРБИ МИНУВШИНИ.

ШАНГАЙ. — При опорожнюванні нової столиці Китаю, Нанкінґа, вивезено з неї 15,000 скринь з ріжними дорогоцінностями, що були власністю цісарського музею в Пекінґу, давній столиці, з якої ці скарби вивезено. У яких 3,000 скринях були ріжні порцеляни і мистецькі вироби, що походили і зперед 3,000 років, а вартували яких $20,000,000. Багато з тих скарбів пропало, бо їх розкрали по дорозі. А тепер бояться, що розкрадуть їх іще більше, бо всюди анархія.

ЩЕ ОДНА „ЧИСТКА".

МОСКВА. — Розпочато „чистку" в комісаріяті транспорту. Усунено вже 6 найвищих урядовців як „фашистських аґентів" і „смертельних ворогів народу". Певно підуть тепер під суд і розстріл. Та це тільки початок „чистки".

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Co., Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

В Канаді належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

КОРИСТАЙМО З НАГОДИ

Прибули до нас українські артисти. Найкращі, яких тепер має Рідний Край. Такі, які вже здобули собі славу не тільки серед нас, але й серед чужих. А є ними, як відомо, оперова співачка пані Марія Сокіл і диригент та композитор п. Антін Рудницький.

Прибули до нас з українською піснею і музикою. З такою, якої ми ще тут не чули, щоб нам показати, що наша мистецька творчість далі розвивається, бо видає щораз нові твори і нових мистців. Найкращі знавці української пісні й музики, що живуть між нами, мали вже нагоду почути наших артистів. І вони висказалися з найбільшим признанням як про самі твори так і про мистецке виконання. Супроти цього не дивно, що й перший концерт наших артистів випав знаменито. Вже те, що тут сказано, повинно бути вистарчальним, щоб кожного переконати, що це булаб шкода для нас самих, колиб ми не скористали з нагоди і не почули наших артистів.

Та є ще одна, хоч додаткова, але всетаки дуже важна причина, яка повинна нас заставити до того, щоб ми поставились до приїзду наших артистів з особливою увагою і прихильністю. Це є можливість концертами наших артистів допомогти матеріяльно Першому Українському Шпиталеві у Львові, отій нашій „Народній Лічниці", в якій свого часу знайшли правдиву лікарську поміч інваліди української визвольної війни, коли до шпиталів у Львові їх не приймали — ніби з недостачі місця. Про подібну допомогу українським робітникам і т. п. не розписуємося. Тільки зазначимо, що це не менш важна справа.

Маємо отже перед собою культурну і гуманітарну акцію. А це значить, що з тих центів, які звичайно треба заплатити за вступ на концерт, себто за культурну насолоду, буде можливо в тім випадку ще дещо відложити і на гуманітарну ціль.

Усе те таке ясне й просте, що можна хіба дивуватись, чому ми те підносимо. Отже скажемо, чому ми це робимо. У старім краю буває, що навіть збірка на українську гуманітарну акцію є „політикою". Буває, що навіть український концерт і українська пісня стають „політикою". І зустрічаються з перешкодами. Але це чужі влади роблять з тих річей політику. Та в нас, в Америці, де нам ніяка влада до таких справ не мішається, буває так, що ми самі робимо часто навіть з таких концертів і з такої культурної й гуманітарної цілі — політику. Навіть у таких випадках висуваємо свої дрібні порахунки, амбіції й т. п., а тимсамим не хочемо поступати так, як пристало на культурних людей. Ось такі прояви, якщоб вони тепер проявились, повинні бути змісця зліквідовані. Прибулі з Европи артисти їх навіть не зрозумілиб, бо вони не визнаються на такій „політиці". Вони привезли з собою українську пісню і музику. І про те їх тільки питаймось і те берім від них..

КОЛЬОНІЇ?

Приїзд французького міністра Дельбоса до Варшави висунув справу кольоній для... Польщі. Здавалось би, на що Польщі кольонії? Ані не є вона морська держава. Ані не має властиво фльоти, ані капіталу, ані орґанізаторських сил для загосподарення тих кольоній.

Але факт є фактом, що на розмовах Дельбоса з польським міністром заграничних справ, Беком, ці справи були порушені. Бек, хоч „зараз" іще „не жадав" польської суверенности для заморських земель, то всеж хотів би мати право і змогу вислати в деякі заморські країни „надвишку людности" в Польщі. Таке передано в комунікаті „Гаваса", й натякнено, що тут мова про Мадаґаскар, бо, мовляв, до Палестини може Польща висилати лише жидівську „надвишку". А нежидівську куди?

Хоч ці розмови є покищо розмовами, то криють вони в собі **велику небезпеку.** І то саме **для нас.**

Бо на що моглиб служити ці колвонії? Жидів жидами, але нежиди? Росія кольоній не потребує, бо має Сибір, куди засилала і засилає своїх „злочинців". Чи не в тій самій цілі шукає кольоній Варшава?

Це відразу розвязалоб і справу „перелюднення" тюрем, і Березу можна би було зліквідувати...

Та на тім не кінець. Тепер іде завзята **кольонізація Галичини і Волині** мазурами. Пани парцелюють землю, але набувати її вільно майже виключно мазурам. Автохтонному населенню — ні! Це автохтонне населення душиться на своїх скарловатілих ґрунтах, а набути нові — майже неможливо. Ось тут би і придалися Польщі — кольонії.

Якби вона дістала кольонії, то моглаб спихати туди витворену штучно „надвишку" українського населення, а **„східні креси" — залюднювати мазурами...** Гра досить прозора і наша преса (особливо англійською мовою) повинна на неї звернути особливу увагу. Бо ми запізно звичайно полапуємося на тих чи інших шкідливих нам, або просто небезпечних, шахових посуненнях.

Щоб так не сталось і тепер!

ПОТРІБНІ НЕ ТІЛЬКИ ДУШПАСТИРІ, АЛЕ Й ВОЇНИ ХРИСТОВІ

Станиславівський владика Григорій видав в останньому часі до священиків своєї епархії аж три розпорядки, які звернули на себе увагу не тільки українського, але й польського громадянства. В однім розпорядку епископ заборонив своїм священикам належати до світських товариств і орґанізацій, у другім заборонив у неділі і свята відправляти полеві богослуження для світських орґанізацій, а в третім розпорядку візвав духовенство, щоб точно платило всякі податки. Всі ті розпорядки викликали серед українського громадянства здивування, а серед польського — задоволення. Польські часописи засипали за них епископа похвалами та признаннями, причому попалось українському духовенству від них чимало напасливих докорів. Ми торкнемося тільки першого розпорядку: про заборону епископа священикам, щоб не належали до світських орґанізацій.

Хочемо вірити, що станиславівський епископ видав свій розпорядок у найліпшій вірі, щоб ним прислужитися Церкві. Зробив це мабуть через лихих дорадників, які односторонно і невірно представили свому зверхникові відносини в наших народніх установах. В розпорядку сказано, що це понижує гідність духовенства і Церкви, коли священика в світськім товаристві скидають з головства, прилюдно осуджують його діяльність, тощо. А ще гірше, як священика чинно зневажають. І згадується, що десь-там священика викинули з зібрання крізь вікно, а в іншім селі він сам тікав крізь вікно. Безперечно, що це прикрі випадки. Але чи не були вони наслідками того, що попередники тих священиків занедбали свої громадянські обовязки, поступаючи саме так, як тепер каже поступати епископський розпорядок? Внаслідок того в тих установах загніздився такий дух, що наслідника викидають, або виганяють крізь вікно. Чи теперішній розпорядок не погіршить іще відносин? Чи не допровадить він до такого, як є на Волині, де духовенство тільки церкви пильнує, а до світських справ не мішається? Там духовенство повинно бути дуже шановане. А тимчасом там дійшло до такого, що безбожники входять до храмів у шапках і роблять бешкети. Ще трохи тай будуть священиків з церков виганяти. І це діється саме там, де священики цілком не беруть участи в громадянському житті і тільки дбають про церковні справи та податки. Де на Волині священики працюють разом з народом, там безбожництва нема; там їх люди шанують і держаться віри.

Таким, як хоче зробити станиславівський владика наше духовенство, було еспанське і православне духовенство в царській Росії. Вони обмежувалися до своїх релігійних орґанізацій та ревно служили „кесареві". А наслідки всім знані. В Росії заплатило духовенство 40,000 голов, в Еспанії 16,000. Як жеж зовсім інакше розуміє свою службу народові і церкві польське католицьке духовенство! Пригадаймо собі їх біскупа Бандурского, кс. Панася, кс. Брежінского і багато, багато інших. Польські ксьондзи всюди беруть діяльну участь: і в „Товажистві Школи Людовей", і в „Соколі" „Ґвязді", „кулках". Кожний поляк знав епископа-вояка Бандурского, що підчас війни у військовім однострою увихався по стрілецьких ровах і ніс війську духову розраду та заохоту. Інакше й ми сьогодні виглядалиб, колиб владика Григорій у тих Великих Днях був також пішов з хрестом у стрілецькі окопи. Бо інші наші владики цього не могли тоді зробити. Тоді інакше відносилосяб українське громадянство до своїх духовників і не булоб того, що священика викидають сьогодні крізь вікно. Не було би безбожників, так, як не було їх донедавна серед польського народу.

Переживаємо сьогодні такі часи, що українському народові потрібні не душпастирі, а воїни Христові, які нераз мечем мусять боронити своєї віри, подібно як це бувало колись у давніх віках християнства. В таких переломових часах, як сьогодні, коли існування народів і віри загрожене в основах, не пора оглядатися на те, чи щось лицює, або не лицює. Той священик, що його викинули комуністи і соціялісти крізь вікно, напевне не приніс ганьби ні народові, ні Церкві, але приніс радше славу ідеї, яку він заступав. А Той, що Його імям дорожить цілий християнський світ, чи для своєї великої ідеї не зазнав найбільшої зневаги і ганьби? Таж Його били, плювали в лице, а вкінці розпняли на хресті, що було тоді найбільшою ганьбою. Це було потрібне для відродження, для перемоги. Таксамо потрібне в теперішніх тяжких переломових часах, щоби провідники народу для ідеї нераз зазнали може зневаги, пониження, невдачі. Бо кожний шлях боротьби буває тяжкий та вимагає жертв.

Тому українське духовенство не повинно в теперішніх важких часах усуватися з тих становищ, де нераз грозять йому хвилеві невдачі або зневаги, але повинно тим завзятіше та ревніше працювати разом з цілим народом, щоб швидко й успішно перебороти всі темні сили, які однаково загрожують цілості народу, як і його вірі. — („Нове Село").

ШПИГУНСЬКА СИСТЕМА В АМЕРИЦІ

Тавруючи гостро ріжного роду шпигунства в інших краях, в першій мірі диктаторських, зачинають в Америці вглядати у свою власну хату, чи часом не сповняється тут приповідка, що „в інших бачимо скалку в оці, а в себе не бачимо поліна".

Виходячи з цього становища, сенатор Ла Фолет, що є головою „підкомітету цивільних свобід" у сенатському „комітеті суспільного виховання і праці", прилюдно закинув кільканацятьсот підприємстам, що вони затруднюють у себе шпигунів, які потаємно слідкують, чи робітники орґанізуються, чи задоволені з праці й заплати, чи може критикують заряд, чи задумують виходити на страйк; у тім останнім випадку є завданням шпигунів деморалізувати робітників, розбивати їх з середини і в той спосіб чимскорше кінчити зо страйками.

У свому докладі Ла Фолет говорить, що інформації, засягнені з цеї области, є такі дивовижні, що можуть стрівожити найбільш зрівноваженого чоловіка. Бо нема майже одного більшого підприємства в економічнім житті Америки, щоб воно не вживало цього способу шпигунства. Ла Фолет стверджує, що шпигунів уживають великі й малі підприємства, що продукують, і торговельні, а навіть уживають їх філянтропійні товариства, яких завданням має бути поміч загалові.

Зо звіту виходилоб, що під оглядом шпигунства справи в Америці не представляються багато краще від Совєтів; ріжниця булаб лиш та, що в Совєтах шпигунством займається уряд, а в Америці, згідно з традиційним американським індивідуалізмом, займається тим приватна ініціятива.

Як ця справа остаточно закінчиться, покищо годі докладно ствердити. Та всетаки до певної міри полекшею є це, що на численні протести з боку ріжних компаній Ла Фолет відповів, що підкомітет, який переводив слідство, фактично не має на це доказів, що дані компанії наймали аґентів у цілі деморалізації робітників, чи навіть у цілі провокації. Бо своє слідство підкомітет опер лиш на квестіонарах, висланих до всіх детективних аґентур і страйколомних орґанізацій. Цей квестіонар запитував, чи дані аґентури давали свої услуги яким компаніям; а коли так, то яким. У відповідь на цей квестіонар підкомітет дістав від згаданих аґентур відповіди, з яких виходить, що майже всі американські підприємства дуже обильно користають з услуг тих аґентур, і то користають в цілі нагляду за робітниками.

В чому цей „нагляд" заключувався, згадані аґентури не відповіли. У своїх гострих протестах, звернених до підкомітету, деякі підприємства цілком заперечують, що вони колинебудь наймали аґентів для шпигунування за робітниками. Інші знову твердять, що вони тих аґентів наймали і далі наймають, але на те, щоб запобігти крадіжам, які поповнюються в їх фабриках.

Беручи під увагу авторитетність сенатського підкомітету, а з другого боку гарячі протести ріжних підприємств, можна сказати, що ця справа так скоро не затреться. З боку підкомітету поплинуть конкретніші докази, а з боку підприємств конкретніша оборона. Як сказано, важко вгадати, чим воно скінчиться. Та вже тепер треба повитати цей рух підкомітету, що зачав роздрянувати цю підшкірну американську недугу.

Жорж Куртелін.

ЗОЛОТИЙ ГОДИННИК

З висоти автобусу, переїжджаючи Площу Етуаль, побачив я свого приятеля Брельока, як переходив на другий бік з якоюсь такою дивною міною, що я рішився висісти і зупинити його.

— Що чувати, приятелю? Чомусь у тебе дивно мелянхолійна міна, наче у крамниці, зачиненій через смерть власника.

Він відповів:

— І не згадуй мені. Я малощо не попав у вязницю.

Гадав я, що він має на совісті якесь зловживання і я скривився, якби спочуваючи. Але він, якби відгадав мої здогади, перебив мені:

— Ні, не гадай щонебудь злого. Я малощо не сиджу у вязниці через те, що знайшов уночі на вулиці золотий годинник і чесно заніс його до поліційного комісаріяту. Не віриш, проте це правда. Зараз почуєш. Маєш пять хвилин часу?

— Для тебе — завсіди.

— Отже послухай і старайся скористати з мого досвіду.

Маючи в руці гарний, золотий чоловічий годинник, з ініціялами, зайшов я в 9-тій год. ранку до комісаріяту на вул. Дюперре і прохав, щоб мене ввели до комісаря поліції. Той достойник, що саме кінчив пити свою чоколяду, дозволив мені ввійти і не сказавши навіть „добридень", ні не попросивши сідати, почав так:

— Чого ви хочете?

Я прибрав таку міну, як личило особі, що виконує гарний, чесний учинок і чекає, що за це нагородять її лаврами. Кажу йому:

— Пане комісаре! Маю честь зложити на ваші руки годинник, який я знайшов цієї ночі і який...

Я ще не скінчив, як комісар підскочив на кріслі і крикнув:

— Годинник?!

Поруч два поліцаї, його прибічна ґвардія, сиділи на лавці і грали пікета.

Він крикнув до них:

— Зачиніть знадвору двері. Сидиш тут як у млині, не чути ні людського слова!

І чекав, аж винонають його сильний наказ.

Двері зачинили, він успокоївся, сів і каже.

— Прошу показати мені згаданий предмет.

Я показав. Він оглядав годинник добру мінуту, обертаючи його на всі боки, пробуючи, чи ходить і обнюхуючи. Вретші рішив поважно:

— Так, це годинник. Щодо цього не може бути сумнівів.

Підійшов до великої каси, положив годинник досередини і замкнув її на потрійний замок. Я дивився як задубілий.

— Звідки ви взяли цей дорогоцінний предмент? — питає мене далі.

— Я знайшов його на бульварі Сен-Мішель, на розі вулиці Месіе-ле-Пренс.

— На землі? На тротуарі?

Я притакнув. Він поглянув на мене підзорливо і каже:

— Це незвичайне. Тротуар це не місце, де люди кладуть свої годинники.

— Мушу завважити... — хотів я сказати, але комісар перебив мені:

— Я звільняю вас від усяких завваг. Я сам знаю свою професію.

Я замовк і перестав чемно усміхатись.

— Ви хто?

Я сказав своє назвище.

— Де ви мешкаєте?

Кажу, що на площі Блянш 26, на першому поверсі.

— З чого живете?

Кажу, що з ренти.

— В якій порі знайшли ви цей годинник?

— В третій зранку.

— Не пізніше? — зажартував іронічно комісар.

— Ні, — кажу — не пізніше.

— Коли так, то можу вам скласти свої ґратуляції. Бачу, що ведете гарне життя.

На це відповідаю йому, що маю повне право жити, як мені подобається, а він на це:

— Може і маєте, але і я маю право спитати вас, чого ви плентаєтеся в третій уночі по бульварі Сен-Мішель, коли ви, як кажете, мешкаєте на другім боці Сени і на другім кінці Парижа.

— Якто, як я кажу? — питаюсь. — Не тільки кажу, що там мешкаю, але таки мешкаю там справді.

— Но, це ще треба щойно доказати. Покищо будь ласка, не відбігайте від теми, а відповідайте чемно на мої запити, які я вам ставлю, згідно із своїм службовим обовязком. Я питаюсь вас, що ви робили в такій пізній порі у зовсім чужій собі дільниці.

Я відповідаю йому, що був у такій то каварні з одною знайомою.

Він записав і питається:

— А хто вона, ця знайома?

— Особа з товариства.

— Яке її назвище?

На це звертаю йому увагу, що вона не має нічого спільного з годинником, який я знайшов сам, і що він не мусить знати назвища цієї дами.

— До кого ви говорите? — кричить він.

— До вас — кажу.

Комісар почервонів, аж став фіолетовий.

— Пане мій! — кричить — я вас навчу розуму. Ви говорите до мене у тоні зовсім невідповіднім.

А по хвилині питається:

— Ви ніколи не сиділи у вязниці?

Це мене вже розсмівало і відповідаю:

— А ви?

Комісар підскочив.

— Ви нахаба!

— Ви ідіот!

І в цій хвилині я мав враження, що прийде до крівавої бійки, бо очі комісаря налились кровою і він почав ревіти:

— А я вам кажу, що скажу вас замкнути! Що ви собі гадаєте? Ви глузуєте собі з мене, ображуєте владу! Ви перерахувались, коли гадаєте, що ви попали на дурня!

І бив пястуком по столі:

— Чи я можу вас знати? Чи я можу вам вірити, що ви зветесь Брельок? Чи я маю докази на те, що ви мешкаєте на площі Блянш? Чи я мушу вам повірити, що ви живете з ренти? Прошу, покажіть мені ці капітали, з яких ви живете.

Я мовчав зовсім приголомшений, а комісар усе ще кидався і кричав:

— Усе це для мене темна справа. Кажу вам, що я не маю певности, чи ви цього годинника не вкрали!

— Я вкрав?! — почав я вже кричати.

— Так! Я мушу мати певність — відповів комісар і прикликав двох поліцаїв.

— Обшукайте цього чоловіка! — сказав їм.

В одну мить я стояв перед ним як святий турецький. Підносили мені вгору руки, казали розставляти ноги.

І коли мій приятель оповідав ті свої перипетії схвильованим нещасливим голосом, мене збирав щораз більший сміх і я щиро реготався. А він закінчив своє оповідання:

— Нехай я ще раз знайду годинник на вулиці, побачить хто його! — і підніс до неба кулак, якби погрожував тій великій хвилині, що ще зустріне його.

Перекл. а. б.

В СПРАВІ ПОБАЖАНЬ У СВЯТОЧНОМУ ЧИСЛІ.

З огляду на те, що святочні оголошення вимагають довшого часу для відповідного укладу, просимо всіх бизнесменів та громадян, що рефлектують на такі святочні побажання в спеціяльному різдвяному числі, що вийде 7-го січня 1938-го року, присилати їх завчасу.

Адміністрація „Свободи".

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРИСВЯТІМ БІЛЬШЕ УВАГИ КОБЗІ-БАНДУРІ.

„Кобзо, ти наша відрада едина.
Поки прокинеться сонна країна,
Поки діждеться своеї весни —
Ти нам по хатах убогих дзвони!
Стиха дзвони...
Давні пригоди ти нам спомяни.
Хай братнє серце до серця озветься,
Як на бандурі струна до струни!"
(П. Куліш).

Кобза-бандура це віддавна український національний інструмент, що має для нас велике значіння як у минувшині так і тепер. Коли в Україні цвило козацтво, кобза була нерозлучним товаришем козаків. Грали на ній, ідучи в бій, грали на ній, танцюючи та при всяких інших оказіях. Грали і гетьмани на кобзах. От кобза гетьмана Мазепи задержалась досі в одному з музеїв в Україні.

Як наша держава впала, то і тоді кобза не перевелася. Грали на ній кобзарі-сліпці. Вони то йшли між народ і піддержували національного духа. Виграваючи на ніжних звуках кобзи про нашу минувшину, захоплювали кожного своєю грою. Яке значіння має для нас цей інструмент, можна судити і по тім, що найбільший наш поет, Шевченко, назвав свої твори „Кобзар". Та довга неволя нашого народу і переслідування кобзарів московськими властями привели до упадку гру на кобзі і здавалося, що славний кобзар Остап Вересай був уже останній. Але так зле воно не було, бо як тільки наша держава відродилась, то зявилося багато кобзарів, а то вже й освічених мистців, що удосконалили цей ніжний інструмент. А, як знаємо, одним з найславніших мистців кобзарів є справжній віртуоз, професор **Василь Ємець.** Уже молодим хлопцем він виступав прилюдно, граючи по концертах. Підчас війни з большевиками пригравав стрільцям і заохочував своєю грою молоденьких героїв до завзятого бою з ворогами. Та не стало сили. Держава впала. І прийшлося нашим героям скитатись по еміграції. Наш кобзар Ємець опинився в Чехії, де зорганізував кобзарську школу. Потім бував з концертами в усіх краях Европи, захоплюючи чужинців своєю мистецькою грою і розносячи славу нашого національного інструменту — кобзи.

В 1930 р. був з концертами у Злучених Державах, та не всім довелося чути його чарівну гру, бо побут його був короткий. Вернувшись до Франції (де стало перебував) підчас кризи, пережив великі злидні, та от цього року пощастило йому приїхати до Канади, де концертував по всіх українських кольоніях, а недавно загостив знов до Злучених Держав, теж на короткий час. Довелось мені бути на його концерті в Шікаґо 5 грудня. Оце перший раз у життї почула я справді мистецьку гру на кобзі. Бувала я в краю на концертах молодих кобзарів-бандуристів, але ще далеко їм до мистецького виконання. Нема в нас такого мистця кобзаря, як Ємець, і хто зна, чи й скоро буде... В його руках кобза то плаче то сміється. З неї чується геройчне козацьке завзяття: „Смійся, лютий враже, та не дуже!" Зворушливо до сліз відограв і відспівав пісню „Під Базаром". І мабуть не було нікого присутнього, щоб не відчув трагедії молоденьких героїв, що живцем закопали їх у могилу большевицькі кати.

Підчас чарівної гри ми так і полинули душею в Україну. Перед нами розлогі зелені степи, що по них буйний вітер віє, а тут село серед вишневих садків, там знов сидить кобзар під розлогим деревом та виграває козацькі думи. Цікава дітвора обступила його та слухає з запертим віддихом. Такі і тим подібні образи снувалися в уяві тих, що слухали гри на кобзі. З цим інструментом звязана наша традиція. Та, на жаль, ми не вміємо як слід шанувати її, а тимбільше мистців, що ці традиції піддержують серед народу. На концерт такого мистця-віртуоза, як Ємець, повинен іти з охотою кожний українець, бо своєю присутністю дамо йому не тільки матеріяльну піддержку, але й моральне вдоволення. Хто зна, чи ще коли в життї зможемо почути ті ніжні звуки кобзи, що плили до нас зпід його пальців.

Професор Ємець не тільки артист, але і великий патріот. Терпів злидні, а не заломився, не пішов до чужих, хоча чужинці ставили йому добрі пропозиції. Остався вірним великій українській Ідеї і рідним традиціям.

Українське громадянство в Америці повинно постаратися, щоби задержати тут професора Ємця на довший побут та допомогти йому заложити кобзарську школу в Ню Йорку або в околиці, бо там український осередок і найбільше знайдеться охочих до науки.

Не даймо загинути нашому національному інструментови!

Тепер є добра нагода, щоб використати побут професора Ємця в Америці, щоби передати його музичний талант у грі на кобзі молодшому поколінню. Тому українські орґаніазції, передовсім музичні і співацькі товариства, повинні застановитися над тою справою.

Анастасія Кочан,
Джолієт, Ілл.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

О. С., Дітройт, Міш. — Не пишемо багато про Буковину, бо не маємо відти відомостей. Одержуємо лише часопис „Рада", і то тільки вряди-годи. Наша преса туди не доходить. Та біда, що й виходці з Буковини не дуже дбають за свій край. Маємо збірки на ріжні народні потреби в Галичині, на допомогу Народнім Домам чи кооперативам по галицьких селах, але односельчани з буковинських сіл якось не дуже дбають про таку допомогу нашим братам у Буковині. У справі видань пишіть до Черновець на адресу часопису „Рада": „Rada", Cernauti, str. Regele Ferdinand 27.

С. Б., Ню Йорк, Н. Й. — Про кооперативний рух уже нераз писалося в „Свободі". Та завше лишалося все на відозвах. Справа не поступала вперед, бо не було ніякого практичного підходу до справи. Не хочемо, щоб те саме повторилось і з Вашим покликом. Кооперативна справа не має противників. Всі є за неї. Йде тепер тільки про те, щоб перейти від теорії до практики. Тому містіть відозву тоді, коли зможете подати вже й щось реальніше.

ПОДЯКА

Я оцею дорогою бажаю висловити мою найсердечнішу і найщирішу подяку всім моїм приятелям, кревним і товаришам з 195-го від. У. Р. С. в Ню Бронсвик, Н. Дж., за їх ласкавість і висказані співчуття при нагоді стратї моеї дорогої дружини, Анни Луців, як також за звеличання похоронної процесії і участь в ній зо своїми автомобілями та за всяку іншу поміч.

Передівсім щиро дякую товаришам: О. Галелюкові, Т. Юркову, Д. Коновалову і В. Скрутовському (з Ню Маркет), які мене в моїм безмірнім смутку і горю потішили й розрадили своєю присутністю цілими ночами при домовині моеї покійної дружини. **Юліян Луців.**

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Зацікавлення новою українською фільмою.

В студії Української Фільмової Корпорації (Ukrafilm Corporation), під ч. 747 Бродвей, Ню Йорк, Н. Й., замітне щораз більше оживлення. Зголошуються нові артистично-співацькі сили, які прибувають не тільки з околиць Ню Йорку й з Філядельфії, але й з далекої Канади. Хоч проф. О. Кошиць вже закінчив комплетування свого хору, то його маґічне імя далі притягає все нові артистичні сили.

Також під проводом проф. Р. Придаткевича вже зорґанізовано орхестрове товариство, теж з українських сил.

Помітне також щораз більше заінтересування справами корпорації з боку українського громадянства.

Українська Фільмова Корпорація поставила собі, як відомо, своєю ціллю створити в Америці українську фільмову індустрію. Ось тому веде свою господарку на чисто бизнесових основах. А для притягнення нашого ширшого загалу до співпраці з нею випустила шери, і то по доступній кожному ціні, а саме: „комон" і „пріферд" по $25 один шер, з тим, що від „пріферд" будуть платити 7 процентів річно.

Більшу половину необхідного для виробу нової фільми капіталу корпорація вже зібрала серед таких громадян, що вже давніше зацікавились українською фільмовою промисловістю, і що добачують у ній великі можливості і великі вигляди на добрі прибутки. Бо про те, що через те поширимо теж українське імя й українську культуру, вже й не говорити.

Керування фінансовими справами корпорації передано відомому українському фінансістові п. Миколі Данильченкові, якого вибрано фінансовим секретарем корпорації.

—o—

СЕЙНТ ЛУІС, МІЗУРІ.

Листопадове Свято.

Дня 28 листопаду 1937 відбулося в нашій громаді Листопадове Свято. В місцевих обох українських церквах відбулася зараз по Службі Божій панахида за поляглих героїв Української Армії, а в год. 2:30 попол. відбувся в Українськім Народнім Домі святочний концерт.

Свято відкрив короткою промовою гром. Іван Добромільський. Д-р Клим зясував події з першого листопаду 1918 року. Потім відограв скрипкове сольо Іван Ґромацький; на піяні акомпаніювала американська піяністка, панна Дентсон. Другим промовцем був гром. М. Паращак, котрий щирою мовою і ревними словами представив слухачам положення українських інвалідів і покликав присутніх зложити жертви на ту ціль. Далі о. Павловський відспівав одну пісню при акомпаніяменті панни Дентсон. Третім бесідником був гром. М. Петрівський, котрий яскравими красками змалював ті хвилі радости, коли український нарід проголосив свою незалежність і став вільним нарівні з іншими народами. Він закликав тутешню молодь, щоб ставала в ряди українських орґанізацій і помагала українському народові виборoти його самостійність.

Голова І. Добромільський короткою промовою закінчив свято і покликав присутніх разом заспівати національний гимн.

Далі приступлено до збірки, в якій зложили: Бр. св. Володимира, від. 174 У. Н. Союзу, $25; по $10: Т-во „Запорозька Січ", від. 113 У. Р. С., і Т-во Успення Пресв. Діви Марії; по $5: Т-во Любов, від. 373 У. Н. С., і В. Кокорудз; по $2: М. Кульчицький, Н. Тильович, М. Добромільський, М. Слонський, І. Добромільський; по $1: І. Гатлан, Т. Шпить, І. Була, К. Рапко, В. Ґолдяк, І. Андибур, В. Паращак, М. Дмитришин, Н. Федчак, М. Петрівський, С. Стеців, Й. Павлишин, І. Люпчин, Е. Пюркевич, д-р І. Клим, І. Люб, В. Хрунь, П. Лесів, Ю. Василюка, В. Шупляк, Е. Марцінковський, М. Бартіш, О. Ґромоцький, Т. Штить, І. Сопко, Т. Владика, В. Гук, М. Федина, Ю. Добромільська, о. Г. Павловський; В. Петришин 75 ц.; по 50 ц.: Т. Лесів, Р. Кокорудз, В. Лоґуш, Й. Ґреськів, М. Паращак, Й. Сопко, І. Якимів, І. Ґреків, І. Онуфрей, М. Чулик, К. Люпчин, В. Лобуш, Й. Хлопак, І. Була, П. Ґолдяк, Ю. Микуляк, М. Андибур, І. Паращак, І. Онуфрей, В. Лоґуш, А. Ґромоцька, М. Дмитришин, Т. Єзуско, І. Єзуско; по 25 ц.: С. Степняк, Т. Гнатів, В. Тустановський, І. Тиндик, А. Чайковська. Загальна сума $110. Розходу $32. Осталося $78, які вислано через Обєднання на українських інвалідів.

Комітет Свята.

БАЛАЧКИ ПРО УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ І БІБЛІОТЕКУ

Тверда дійсність.

Чи укладали ви коли пляни чогось любого вам, от як будови власної хати або хочби уладження „парльору"? Якщо так, то зрозумієте нас.

Ми, два музейні робітники, о. Залітач і я, укладали пляни уладження й розвою Українського Музею і Бібліотеки в Америці. Бачили в уяві Музей, заповнений найкращими зразками української культури, історії і сучасного життя; в Бібліотеці книжки, часописи, всілякі друки й ілюстрації, в яких можна знайти все, чого хто хоче, про Україну й Українців. Все добре поділене, гарно приміщене, з пояснюючими карточками. Ми бачили вже навіть людей, своїх і чужих, що в нашім Музею і Бібліотеці набирають знання і пошани для України. Одного ми не бачили: що при нашім столику сидів іще хтось третій з камяним лицем і зимними очима — сиділа дійсність.

Нитку наших золотих мрій перервав її запит: „Чи ті збірки, що вже маєте, розложите на підлозі?"

Ми обурилися: „Також питання! У скляних шафах, розуміється".

„Шаф іще нема. Вони дорогі. Маєте гроші?"

„Преосвященний..."

„Знаю, — перебила дійсність. — Дають що місяця певну суму. Коли з тієї суми оплатите що місяця видатки, конечні на удержання будинків, то скільки лишиться?"

Ми похилили голови. Дійсно, треба буде складати цілі роки, щоб закупити шафи на приміщення того, що вже маємо. Наш прегарний образ Українського Музею і Бібліотеки зачав затемнюватися, якбй окутувавсь у щораз густішу мряку. Нам жаль було покидати свої мрії, але дійсність не уступала; говорила дальше рівно, спокійно, а так твердо, що мороз ішов поза шкіру: „На шафи і полиці, щоб уладити виставу, з того що вже маєте, треба буде при тепеpішних приходах чекати два-три роки. Але ваші збірки неповні. Треба їх доповнити, щоб Музей гідно представляв Україну в Америці. Бібліотеку треба постійно доповнювати не тільки давніми виданнями, але й тим новим, що постійно друкується. Часописи і журнали дістаете по більшій частині даром, але за книжки, видавані в Европі, треба платити. Чи маєте гроші на те?"

„Ми знайдемо добродіїв, що закуплять шафи й експонати музейні. За те помістимо їх назвища на вічну памятку на мосяжній плиті в Музею і кожну шафку зазначимо назвищем жертводавця".

„Ви голосили це в часописах перед кількома місяцями. Чи зголосився охотник хоч на одну шафу"?

Який зимний погляд дійсности, які болючо нечемні її питання! Ми мовчали, а дійсність говорила:

„Між вами, українцями, небагато людей, що хотілиб жертвувати сотку або дві; а таких, що хотілиб жертвувати такі гроші на Український Музей і Бібліотеку, ви дотепер не знайшли. Видко, дуже трудно знайти їх. Вони не розуміють ідеї Музею і Бібліотеки. Лекше булоб знайти поважних добродіїв, колиб Музей був уже упорядкований, колиб люди оглядали його у Стемфорді, або бачили фотоґрафії ріжних музейних предметів у часописах. На це треба грошей, без того трудно дістати гроші. Ви в зачарованім колесі, з якого виходу не видко".

Вже ледви-ледви маячів перед нашими очима вимріяний образ Музею. Хотілося просити дійсности, щоб не нищила гарної річи. Але що в неї можна випросити? Її треба переконати арґументами, такими невблаганими, як вона. І ми почали переконувати дійсність, щоб урятувати свою мрію: „Щораз більше людей — кажемо — зацікавлюється нашими установами. В Галичині кільканацять добродіїв дарували книжки до нашої Бібліотеки і вартісні предмети до Музею. В Америці кілька священиків дарували свої бібліотеки; Український Народній Союз дарував погруддя Шевченка роботи Архипенка; Союз Українок Америки дарував стіл роботи політичних вязнів; люди з таких далеких від себе місцевостей як Джолієт в Ілиной, МакАду в Пенсилвенії і Теривил у Конетикоті самі без принуки прислали дари до Музею; якийсь безіменний добродій (мабуть православний) дарував антиминс одного з українських православних епископів; жінка в Ню Йорку прочитала статтю про Музей у часописі, подумала, що треба щось дати", і принесла пять долярів. Побачите, скільки приятелів має Музей, коли оголосимо поіменний виказ добродіїв".

Дійсність слухала уважно, але видко було, що наші арґументи не переконують її.

„Це гарно, — сказала — ті приятелі і добродії помагають, але в порівнянні до числа українців в Америці і до потреб Музею їх мало і їх поміч припадкова. На ній не можна оперти пляновоі роботи Музею".

Ми чули, що тратимо ґрунт під ногами. Треба було конче придумати щось, щоб дійсність не посміялась над нами, бо вона це вміє, коли переможе. Ми вхопились останньої дошки:

„Збірками..."

Та дійсність не дала докінчити:

„Збірок у вас багато. Нетерпеливі люди вже кажуть, що перетяжені збірками. Не вдасться вам переводити постійні збірки на ще одну ціль".

Нам прийшов на думку давній український висказ: „Не тратьте, куме, сили, спускайтеся на дно". На дні грязюка і смерть. Не хочеться там спускатись. Що робити? Більші жертводавці не дописали, збірки в кошик чи в капелюх дразнять людей, і дійсність сказала, що також не допишуть. Мені пригадався старий дід, що кожної неділі стояв під одною церквою з бляшаним горнятком у руці. Видко, виплачувалось йому стояти, бо все був під церквою скорше, як священик і дяк. Що ще важніше: я ніколи не чув, щоб хтось із людей нарікав, що він там стоїть. Мені прийшла відважна думка: що вільно старому дідові, вільно й нам. Попробуємо просити в людей одного цента. Я глянув дійсности просто в холодні очі і мені здавалося, що по її камінних устах майнула легка усмішка.

Ми не знали, чи вона всміхнулась до нас, чи засміялася з нас. Та нам це неважне було. Ми зсунули голови докупи і взялись укладати плян центового приходу Українського Музею і Бібліотеки.

Другим разом почуєте, до чого ми додумались... І знову не знаємо, чи дійсність усміхнеться до нас, чи посміється над нами.

о. Лев Чапельський.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЮ ЙОРК, Н. Й. Укр .Нац. Зап. Тов. „Дністер", від. 361, поівдомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в пятницю, 31-го грудня, в У. Н. Домі, 217-219 Іст 6-та вул., точно в годині 8-мій ввечір. Кожний член має бути приявним на цих зборах, бо є дуже важні справи до полагодження. Неявившийся член без оправдання буде відвічальний після статуту. На цих зборах буде звіт за 1937 рік і вибір нового уряду на 1938 рік. — Д. Костишин, секр.

ДИВНЕ ЧИСЛО.

Один грецький професор відкрив недавно такий математичний „дивогляд": Коли число 142857 помножимо через два, то сума є 285714, отже дістаємо ті самі цифри майже в тій самій черзі. Ця цифра, помножена через три, дає 428-571, отже черга є все та сама, лише цифра „1" пересунулася на кінець. Множення через чотири, дає 571428 — знов ті самі цифри і черга. Помножена через пять, дає 714285, через шість — 857142. Колиж те число помножимо вкінці через сім, тоді „чародійна" формулка кінчиться і дістаємо дивоглядну суму: 999999.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДІРБОРН, МІШ. Від. 141 У. Н. С. повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю, дня 2. січня, в годині 2:30, у Ветеран Гол, 13844 Wellesley St., коло почти. — Іван Даско, предс.; Йосиф Якіма, кас.; Е. Тутковський, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. Сокіл, від. 336, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться на новий рік, 1. січня, в годині 10-тій рано. Просимо всіх бути на зборах, бо будемо вибирати новий уряд. — Григорій Кисіль, предс.; Михайло Савчак, кас.; Григорій Стефанек, фін. секр.; Тимко Кальмук, рек. секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 301, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 2-го січня 1938, в годині 1-шій пополудні, в сали парохіяльній, 1944 Вест Ірі вул. На зборах буде справоздання уряду і контрольної комісії, як також вибір уряду на 1938 рік. Обовязком кожного члена є бути на річних зборах. Члени, котрі мають дітей або знайомих, а котрі ще не є членами К. Н. Союзу, хай притедуть їх на збори, а ми радо впишемо їх у члени. — Л. Кучир, предс.; В. Чміль, кас.; Н. Николишин, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Сестр. Н. З. П. Д. Марії, від. 112, подає до відома всім своїм членицям, що річні збори відбудуться в неділю, 2. січня, в годині 1-шій пополудні, в гали церковній на Калич. Просимо всіх прибути на ці збори, бо то важні збори. Буде справоздання з цілого року, також буде вибір нового уряду. Як вам відомо, що наша предсідниця буде від нас відходити, тож прийдіть всі хоч раз на рік на збори. — Марія Розоміло, предс.; Параня Різин, кас.; К. Габрівська, фін. секр.; Марія Ліско, рек. секр.

ЛЕЙКВУД, О. Бр. Сошествія св. Духа, від. 108, повідомляє всіх своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 2. січня, в годині 1-шій пополудні. Просимо всіх членів прийти на означений час. Контрольори здадуть справоздання. Уряд вибрано на 1938 рік: С. Якимів, предс.; М. Мільничин, секр. і кас.; М. Матияк, заст. секр.; В. Мумрик і Т. Грущак, контрольори; А. Коваль і Г. Онисик, відвідувачі хорих. — Д. Потажний, рек. секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 234, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в суботу, 1-го січня, в годині 3-тій пополудні, в У. Н. Домі, 214-216 Фултон ул. Просимо всіх членів прийти на означений час. Буде цілорічне справоздання урядників і контрольної комісії, перечитання й одобрення товариського статуту і вибір нового уряду на 1938 рік. — П. Сташко, предс.; М. Генега, кас.; К. Пілат, секр.

ВИЛК-БЕРРІ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 223, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні звичайні збори будуть відбуватися як у минулім році, в першу неділю по першім. Наступні місячні збори відбудуться в неділю, 2. січня 1938, в гали церковній, зараз по Службі Божій. Обовязком кожного члена є явитись на ці збори, бо є важні справи до полагодження для добра нашого відділу і У. Н. Союзу. Всі довгуючі члени мають вирівняти всі свої залеглости з минулого року. На 1938 рік вибрано такий уряд: Іван Чолій, пр.; Лука Худоба, кас.; Іван Мельник, фін. секр.; Іван Онищак, рек. секр.; Василь Сенюк, Михаїл Хорощак і Павло Потічко, контрольори. — Ів. Онищак, рек. секр.

СТЕЙПЛЕТОН, Н. Й. Бр. св. Архангела Михаїла, від. 211, повідомляє всіх своїх членів, що на річних зборах 11. грудня вибрано на 1938 рік такий уряд: Василь Карпів, пр.; Микита Кость, заст.; Микола Слободзян, кас.; Пилип Рій, заст.; Теодор Соколовський, секр.; Стефан Дзера, заст.; Петро Телешевський і Стах Август, надзирателі хорих; Василь Белей і Іван Набережний, контрольори; Дмитро Окрепкий, господар маєтку. Наступні збори відбудуться в суботу, 8-го січня 1938, в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Домі, 35 Воррен ул. Обовязком є кожного члена бути на тих зборах. — Теодор Соколовський, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. Згода, від. 358, подає всіх своїм членам до відома, що згідно з ухвалою, котра запала на звичайних зборах дня 19-го грудня, річні збори відбудуться в суботу, 1. січня 1938, в годині 3-тій, в галі У. Н. Дому, 2255 Вест 14-та. На ці збори мають прийти обовязково всі члени та вислухати звіту уряду. Буде вибір уряду на 1938 рік. Кара $1.00. — Анна Гавриляк, Варвара Скоратко, Стефанія Палівода.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в пятницю, 31. грудня, в годині 8-мій ввечір, в У. Н. Домі, 217-219 Іст 6-та вул. Обовязком є кожного члена явитись на річних зборах. Буде вибір уряду на 1938 рік і справоздання за 1937 рік. Неприявний на річних зборах член підлягає карі згідно зо стотутом. — Антін Карпович, рек. секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Річні збори Бр. св. Василія, від. 339, відбулися дня 11-го грудня 1937 і на тих зборах вибрано такий уряд на 1938 рік: Іван Сорока Мак., предс.; Іван Іванишин, заст. предс.; Іван Сорока, Мих., кас.; Василь Мущинка, заст. кас.; Олекса Діорка, секр.; Теодор Плавяник, заст. секр. Контрольна Комісія: Олекса Будай, Іван Жмутин, Григорій Лисюк, Ілько Сорока і Михайло Барна. Збори мають відбуватися у кожну другу неділю по першім, у домі Укр. Громади, 3322 Н. Лавренц. — Іван Сорока, Мак., предс.; Іван Сорока, Мих., кас.; Олекса Діорка, сек. Адреса секретаря: Alexander Diorka, 437 W. Westmoreland St., Philadelphia, Pa.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. Вас. Великого, від. 364, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в суботу, дня 1-го січня, точно в годині 1-шій пополудні, в гали церковній, на Калидж евеню. Обовязком кожного члена є бути на зборах, бо є важні справи до полагодження, як справоздання урядників, також справоздання контрольорів, вибір нових урядників на рік 1938 і вибір комітету до влаштування 25-літнього ювилею нашого Братства. Також будемо принимати нових членів до Бр. і до У. Н. Союзу. — А. Барбер, предс.; Ст. Кравчук, кас.; І. Сподар, секр.

ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 247, повідомляє всіх членів, місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в суботу, 1-го січня, в годині 2-гій пополудні. Просимо всіх членів прийти на річні збори, бо кожний член буде мати нагоду почути справоздання контрольної комісії за рік 1937. Буде також вибір нового уряду і буде приймати нових членів до бравства і У. Н. Союзу. Просимо членів-родичів вписувати свої діти до своєї власної організації, а не до чужої, бо це є наш національний обовязок належати до своєї власної організації. — М. Марцінишин, предс.; Н. Гурний, кас.; П. Сас, секретар.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Сестрицтво ім. Ольги Басарабової, від. 47, повідомляє своїх членкинь, що річні збори відбудуться в неділю, 2-го січня, в гали парохіяльній. Просимо, щоби всі зійшлися на збори, бо буде справоздання урядників і контрольної комісії, буде вибір нового уряду на 1938 рік — Марія Рачук, предс.; Анастазія Паламар, кас.; Катерина Явна, секретарка.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ДІТРОЙТ, МІШ.

Таки будуємо свою твердиню.

Твердо віримо, що таки збудуємо свою народню святиню, свій Український Народній Дім, а доказом цього є ті жертви, які отсе проголошуємо, а які зложено загально до 31. жовтня б. р. Решта буде подана пізніше.

Масляк Й. і дружина $212, Чорний Стефан і дружина $203.75, Єлнак В. $126.00, д-р Кібзей $115.68, Шустакевич М. $103.00. По $100: Д-р Лакота М., Олексин В., Сеньків В. і дружина, Шустакевич Ю., Дідик В. Питель Н. $75, Кізел П. $75. Чмир В. $72, Чорний Н. $59. По $55: Дячун І., д-р Качмар М., Філяс Й., Кіптик Н. $52. По $50: Градовський А., Дворчин Н., Демчук Я., Іваськів Гр., Польовий Кол Ко., Тимочко Я.; Дзядик І. $49; Тара В. і Шевчук Ю. по $42; Іванчук І. $41; Старко О. $38. По $37: Заптон Т., Навродський Й. і Резник В. По $36: Бартош В., Візничак В. і Слупецький І. По $35: Дяків А., Кривий А., Попіль П. Вихорик Т. $32. По $31: Шкільник Б., Кримко Д., Присташ М., Михайлюк Ст., Боднар С., Коваль В. По $30: Братусь В., Дворянин М., Карнеґі Й., Форіш І. Чистух С. $29. Федитник М. $27.50. Боднарчук П. $27.48. Іванець Н. $27. Коваль Михайло $26.25. По $26: Ващук П., Гриб Н., Запоточний М., Малинек А., Ягнич І. По $25: Антосевич П., Бойко І., Білінський В., Бурбан, Гнатьо П., Сушицький Н., д-р Грибик, Гаврильців М., Галиш І., Гіза П., Длугаш Д., Кузь І., Котович А., Костенко С., Луцейко, Любецький О., Лавринець Н., Липневський В., Медик І., Михайлишин Д., Медицький Д. з Толідо, О. Обрайн П., Ониськів Т., Паньчук І., Попик І., Попик М., Стефанишин А., Стефаняк І., Тимочко С., Топільницький А., Чорний Г. Бутковський $24. Лішак В. $23. Ониськів $23. Медвідь Т. $22. Молдавець $22. По $21: Андрусевич І., Било Г., Мариняк Н. По $20: Гичман А., Данчишин П., Коваль А., Камінець О., Кізима І., Крук Н., Маційовський В., Сковрон В., Філяс А., Нагайло В., Осідач В., Базилевич Д. Шептак Й. $18. По $17: Дрипень В., Кайдан, Кусмина І., Шеремета О. По $16: Трухан Г., Назаркевич Г. По $15: Боднар В., Белей В., Винничук Т., Гава І., Добрівний Д., Камінський І., Кінсюк І., Ковальський Т., Малиняк Е., Остапенко І., Столяр І., Сушицький Н., Тимочко П., Шестий А., Шкільник І., Шпирка П. Запотічний Д. $14, а по $13: Білик В., Боднар С., Василишин В., Комарецький І., Новак Ю. По $12: Баранецький Н., Головчак В., Кіянчук П., Щербань В., Ших М. По $11: Балаківський С., Васюник О., Головатий М., Заплітний О., Копикін Н., Онуфрейтон С., Романів Н., Холевка А., Шеремета В. По $10: Баран П., Батрин І., Боднар І., Буґера В., Винничук А., Вілін Г., Вихорик І., Бойс Г., Горбянський Н., Ґринюх М., Дунаєвський П., Захарія І., Кінащук І., Кузик П., Каліновський, Квасніцький І., Клоб В., Куляга, Лишак М. і дружина, Мимрик Т., Мариняк М., Медицький Д., Михайленко Т., Михальчук Т., Навродський Й., Оддо М., Петрик Т., Польовий Т., Повшок А., Пошивак П., Романів П., Ред Стар Кол Ко., Роблін В., Сос І., Гелен, Салович Ю., о. Сембратович, Сисак Т., Стаськів К., Стельмах П і Я., Терлецький А., Убога М., Філь В., Чистух М., Черевешко О., Шестий П., д-р Яців І., в Волошин Н. $9. По $8: Бабій Л., Боднар П., Кірилюк М., Малиняк М., Романчук О., Сидор В. По $7: Ковальський А., Крук А., Максимович М., Сеньків Н., Цвиткo, Байба І., Горбянський М., Камінецький І. По $6: Бязилевич І., Байба Р., Галл М., Головата Е., Дембіцький, Коцюба, д-р Кібзей А., Коберт, Курило А., Маринак М., Мулярчук І., Пліш Т., Резник І., Савран В., Тереняк П., Тарський Т., Братусь І. По $5: Андрусевич М., Андрійчук М., Бродяк В., Бодруг М., Баран М., Білецький Я., Богдан І., Брилінський М., Вачинець М., Водянський В., Вазик Р., Вихорик М., Гекло М., Гутник П., Галік М., Галичин Д., Гринюк І., Гринюх І., Гельнер С., Дитиняк І., Доровський А., Доровська А., Дворчин А., Длугаш П., Доровський А., Замтон С. Заморило А., Іванець П., Іванька П., Кос М., Козак М., Коваль С., Каралаш І., Кіщук І., Казимирів І., Кіхтан Т., Когут Д., Кузицька К., Костирка П., Костюк С., Крохмальний Й., о. Крохмальний О., Козаченко Я., Кірант, Любінська О., Любінський С., Ладика І., Михайлюк Д., Микітюк С., Михальчук К., Михальчук В., Малішевський М., Масляк К., Новак К., Нагайло, Назарчук В., Назарчук Т., Павлик А., Попович П., Павлик Д., Попович М., Прокіпчук М., Процайло І., Пшеничний А., Рунька І., Ривак, Рупа С., Сломка А., Сербай В., Савчин Н., Семків, Семеґен, Свидан Н., Сова П., Свідерський, Сорока І., Стандич А., Стаськів Е., Стаськів І., Тимочко А., Тимочко О., Томашівський А., Торба Й., Требишевський І., Топільницька А., Турецький П., Фулер Ю., Цісло С., Чопало Д., Чайковський І., Шкрибало О., Шеремета М., Шеремета В., Щомак І., Якіма Й., Яремчук Т., Ясінський Г., Ясищук Л. По $4: Ананевич Д., Пипюк Н., Починок Т., Паралюк, Сивик М. По $3: Кінащук Н., Лазорчин М., Нагорняк І., Петричкович І., Поливка Я., Поцило А., Тетеричка Д., Шеремета В. По $2: Назаревич А., Перепелюк І., Перхалюк Г., Паралюк М., Виковський Т., Собатка А., Семенюк В., Сидор І., Стецко А., Федаш П., Тиковець О., Таврик К., Чорний М. з Толідо, О., Швалюк М., Шевчук А., Ясищук В., Чорний П., Андрусевич К., Бас І., Василик, Викола, Візничак К., Вайтович Г., Горбковський, Дзядик К., Дідик А., Дутка А., Заморило С., о. Ірха І., Кузик П., Камінець І., Качмар К., Краківський І., Козаченко, Кульцінський, Лавринець І., Масляк І., Макар І., Маланин Я., Малиняк С., Медвідь К., Микітюк І. По $1: Бабенко Я., Бензарський Т., Бенко М., Берегуляк В., Базик Ф., Буляк А., Баховецький С., Вишатицька С., Васька А., Вікарій М., Василенко В., Василенко М. Васюник Ю., Виновський М., Вирищук П., Витенко З., Волощук, Волощук Ю., Ганяк М., Головата М., Гусак М., Губіцький Т., Гнатюк С., Ґерман, Головчак Ю., Горбаль І., Горбова Ю., Ґрошко А., Ґава С., Ґурняк, Дворчин М., Давидович І., Дмитришин, Демчук Т., Дзядик М., Дідик І., Добриден С., Добриден К., Задойко Б., Захарійчук, Іванчук П., Карпінка Е., Круковський Й., Карп П., Калопіець, Кінащук А., Кірило М., Клименко Р., Коблик В., Козак М., Коронович М., Котович Ю., Кравчишин Г., Козаченко О., Козаченко В., Кріль П., Кріль Я., Курант М., Курчак І., Левандовський, Левкут С., Лисневська З., Мосійчук О., Михайленко А., Мацяк С., Макарів П., Максимович М., Максимович М. молод., Масляк Г., Микітинський, Медвідь Гр., Микітюк К., Мисяків Т., Михалюк М., Михалишин Гр., Михайлишин П., Михайлюк А., Михайлюк Й., Мацюк Й., Никоречний С., Нова Пора, Нидзак, Свой М., Овоц А., Онофрейтон С. мол., Онофрейтон, Опалюх Т., Останенко, Поглод, Патро, Павело, Панчук Е., Перецький, Петришин, Перій С., Піхурська М., Плекан Г., Плукор, Поглод Г., Попович А., Попович мол., Присташ Й., Ревусьо, Рах І., Робісон, Роблін Р., Рудковська С., Рудянин, Сова С., Савицький Ф., Сосновський М., Савіцький Т., Савран М., Савула І., Собашко Т., Старко А., Степко, Тавлик, Тарас А., Тигар Т., Тимочко С., Тустановський Т., Федюк М., Федоришин Ю., Филипчук, Хомняк С., Цвиткo А., Цюрак А., Чопка Т., Чикінська О., Чересбатий М., Чмир Е., Шевчук Г., Шведа, Шеремета С., Шеремета І., Шустакевич І., Шустакевич О., Ярема О., Ящук І., Ясцюк А., Жмудь В.

Через радіо-станцію зложили ті, що піддержують українську радіову програму: Павло Ганиш, завідатель фірми Гет Бродер і Яворскі Соседж Компані по $25. Мішіген Форнітюр Компані, Бірндорск Бут Шап, Мекс Джувелри Ко. і Веспер енд Шварц Департмент Стор по $10.

С. Чорний.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

З прощання на визвольну боротьбу.

З нагоди відходу о. Михайла Мостенського, бувшого вчителя при українській православній парохії в Ню Йорку, на парохію в Провіденс, Р. Ай., влаштовано в його честь прощальні сходини, на які прибули родичі, що посилають своїх дітей до школи, представники церковного уряду і члени братств й сестрицтв, хору, громадяни й діти. Бо о. Мостенський у часі своєї громадської праці як учитель у згаданій парохії здобув собі повагу і любов серед українського громадянства.

Численні гості позасідали за стіл, на якому була приготована перекуска. Розпочалися теплі прощання, висказувані ріжними громадянами зо щирого серця. Бесідники бажали о. Мостенському на його новім покликанні сил, витревалости і доброго здоровля. Тостмайстром цього зібрання був гром. М. Близнак. На кінець закликано до збірки на визвольну боротьбу. Збірка принесла $13. Зложили: о. М. Мостенський $2; по $1: о. Л. Весоловський, М. Близнак, М. Назар, Т. Гарачай, М. Ґула, Т. Скульський; по 50 ц.: А. Скульська, М. Городецька, Д. Бойчук, Р. Красновська, А. Барановська, П. Марко, М. Дутко, Й. Купчак; по 25 ц.: Г. Винник, М. Канцірук, М. Корикора, Г. Сушко.

М. Б.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО.

На боротьбу й інвалідів.

Дня 23. жовтня наші чесні громадяни: Дмитро й Пазя Старявські святкували 25-літні роковини свого подружного життя. Несподівану забаву з тої нагоди влаштували їм пані Марціняк та пані Смит. На цю забаву запросили багато гостей. Забавою проводив староста Петро Полівчак, який в імені гостей побажав ювилятам гарного й успішного дальшого життя. Ювиляти серед радости дякували гостям. При вечері М. Марціняк виголосив кілька слів про Рідний Край та завзивав присутніх зложити датки на його потреби. Дальше забрав слово П. Полівчак який зясував положення в старому краю та просив гостей зложити свої пожертви на визвольну боротьбу й на інвалідів. Збірку перевели пані Кат. Полівчак та І. Мазур. Зібрано $13.80, які розділено так: $7.64 на визвольну боротьбу і $6 на інвалідів. Гроші вислано через центральну управу ОДВУ.

Жертвували: Дмитро й Пазя Старявські $2; по $1: П. Полівчак, М. Мазур, М. Марціняк, М. Задерецький, А. і Т. Бенес; по 50 ц.: Шлегетко, Гаврилюк, Н. Богайчук, Я. Павлишин, С. Мельник, Бончек, Н. Демкович, В. Старявський; по 25 ц.: М. Песін, Ґрушкевич, Волянський, Юрчишин, Смит, Сорочак, К. Данилик, І. Ґбир, Т. Делуса, І. Полевчак; дрібними $30 ц.

Марія Кукіз.

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

На визвольну боротьбу.

Члени 32-го від. ОДВУ зложили на визвольну боротьбу: П. Качмар $4.50 з пушки й $2 оподаткування; до пушок зібрали: М. Гайдак $3, П. Коцюба $3, А. Денис $1. Разом $13.50.

Гр. Пастушенко.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На українських інвалідів.

На балі, що його влаштував „Український Товариський Клюб" у Вест Сайд, Ню Йорк), А. Гурин та Стеля Пирка зібрали $5.50 на українських інвалідів. Станислава Гурин жертвувала $1.50, М. Гурин $1, а решту дрібними датками.

Станислава Гурин.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

На інвалідів.

Дня 30-го жовтня 1937 р. відбулося ювилейне весілля гром. Касіянів. З тої нагоди о. Роман Волинець відправив богослуження в намірі ювилятів, а потім відбувся гарний спільний обід. При почесному столі сиділи наш парох, обоє ювиляти та заслужені парохіяни. По виголошених промовах і збірках о. Р. Волинець згадав Рідний Край та знову візвав присутніх зложити щирі жертви. Збірка принесла $17.25, яку ювиляти призначили на українських інвалідів. Гроші вже переслано через центральну управу ОДВУ на призначену ціль.

Треба згадати, що на вечері був правдивий український коровай, яким немало натішилася наша молодь.

Жертвували по $1: о. Р. Волинець, Степанія Підлісна, Текля Голубович, Стасишин, Кат. Хобузяк, Вар. Литвинюк, Анна Чайківська, Євдокія Гіна, Марія Небор, Березіцькі, Емілія Голубович; по 50 ц.: Людвика Хомяк, Анна Кулик, Анна Куць, Марія Колесняк, Емілія Топольницька, В. Колесняк; дрібними $3.25. Разом $17.25.

Мирослава Хавлюк.

КЛІВЛЕНД, О.

З Листопадового Свята на край.

Заходом Злучених Українських Організацій в Клівленді відсвятковано в неділю, 7 листопаду, Листопадове Свято. На святі зібрано жертви на інвалідів і політичних вязнів.

Зложили: Український Народній Дім $10; Гр. Коваль $2; по $1: О. Зенко, М. Нагірна, А. Запоточна, К. Волянська, Н. Чубінський, О. Кульчицька, Федірко, Гр. Савчак, о. М. Запаринюк, о. Ст. Мусійчук, Н. Задерецький, М. Гапко, Т. Мураль, Т. Бобечко, В. Веліц, Гр. Кісіль, В. Михаль, Ів. Лідун, М. Жук, М. Кривий, Ст. Щерба, Ів. Ільків, А. Коберська, М. Пелих, В. Курилів, Т. Шифі, В. Гузіль, Ів. Кухта, О. Малицький, М. Колодій, В. Репужинський, П. Свирида, Р. Коцюнь, М. Бурко, А. Коваль, Ів. Телеп, п. і п. Ячник, Я. Павлишин, Ів. Тарнавський, Т. Папа, Гр. Степаник, В. Крупа, Н. Зарічний, М. Барбер, А. Попіль, І. Семенюк, Д. Лупань, А. Банась, С. Щербейчук; по 50 ц.: С. Лабик, О. Пашковський, О. Кенцик, Д. Грабський, Ст. Осадчук, М. Гринина, Юрчишин, А. Потічний, Ф. Мешковський, М. Ярош (стар.), М. Чорній, Н. Голдер, Л. Данилко, М. Сентій, пані Данилко.

Всього приходу було $123.42, розходу $37.42. Вислано через Обєднання $86, по половині на інвалідів і політичних вязнів.

За Злучені Українські Організації: О. Е. Малицький, голова; Д. Шмагала, скарбник; Г. Степаник, секр. фін.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

У лікаря.

— Я приходжу від податкового уряду, пане докторе.

Лікар: — Добре, прошу показати язик.

ТАРЗАН НА РОЗШУКАХ.

(46)

Коли Джейн заявила, що вона сама піде на розшуки якоїсь людської оселі, кілька членів товариства горячо проти цього запротестували. Між ними був також князь Сборов. Він примкнув свої повіки і щось думав. Його очі вдивлялися в гарний стан Джейн. По хвилі надуми він сказав: „Я піду з вами, пані Джейн".

Якби Тарзан був знав думки князя Сборова, то він без надуми був би прилинув до своєї коханої дружини. А князь Сборов був би раз на все зарікся пасти свої очі гарною поставою Джейн. Але Тарзан не знав про те. Його увага в той час була скупчена на Ідені і його загадкових рухах. Ідені підглянув дівчину і мов павук лагодився на неї.

Нагло Ідені почав видавати з себе солодкі тони якогось дивного співу. В тому голосі було дійсно щось принадне і щось таємниче. Дівчина зупинилась і по хвилі вслухування у цей спів поступила кілька кроків у напрямі місця, звідки цей голос доходив. Після цього вона зупинилась, а далі знов поступила кілька кроків вперед.

Видно було по дівчині, що в її серці відбувається якась важка боротьба: боровся страх із жадобою довідатися, звідки походить цей чарівний голос. Борючись так у серці, вона несвідомо підступала до дерева, на якім Ідені заложив свою згубну павутину. В руці цей білий дикун тримав мотузок, закінчений петлею. Це було очевидне, що цю петлю він готовить на дівчину.